

methods, forms and methods of educational and didactic work, which allow students to acquire knowledge, skills and practical skills to educate others. Historical events and phenomena clearly show that Ukrainianness has been systematically destroyed for many centuries, but in such unfavorable conditions, the Ukrainian people managed to preserve their identity, restored Ukrainian statehood and defend it in order to preserve peace and security in Europe and the whole world. The available scientific concepts of civil society formation of the legal European Ukrainian state are presented. It is emphasized that the Ukrainian language and history, in the context of which Ukrainianness is considered, as from the beginning of the world, are effective mechanisms in the formation of civil society by students of the pedagogical college of the legal state in the conditions of European integration during the war.

Key words: God, Ukrainian, European, identity, education, academic, legal, state.

УДК 373.5.016:81.161.2'233:398

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.89.06>

Воробець О. Р.

ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ

У статті представлено аналіз проблеми формування мовної особистості учнів основної школи засобами українського фольклору. Проаналізовано позиції вітчизняних та зарубіжних учених щодо особливостей формування мовленнєвих умінь і навичок школярів. Визначено сутність та якісні характеристики дефініції «мовна особистість», окреслено шляхи її формування в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти. На основі аналізу наукових джерел виділено компоненти мовної особистості: ціннісний, культурологічний та персональний. Зазначено, що ефективним засобом мовленнєвого розвитку учнів на уроках української мови виступає український фольклор. Представлено дискусію українських і зарубіжних науковців щодо особливостей вивчення творів усної народної творчості з учнями закладів середньої освіти. Констатовано, що вони розглядають фольклор в якості функціонального комунікативного феномена національної української культури, який втілює народну модель сприйняття мовної картини світу.

Запропоновано методи і прийоми формування мовної особистості школярів на уроках української мови. Серед них – спостереження за одиницями живого мовлення, відтворення їх школярами, пояснення, організація діалогу, створення монологічних висловлювань, добір засобів передачі інформації, словникова робота, бесіди українознавчого змісту.

Особливу увагу приділено формуванню в учнів умінь аргументування й доводити особисту думку, виражати громадянську позицію, редагувати власні і чужі висловлювання, збагачувати їхній зміст національно орієнтованими одиницями мовлення. Зроблено висновок про те, що формування мовної особистості школярів, їхній інтелектуальний розвиток значною мірою залежать від систематичного опрацювання на уроках української мови творів українського фольклору. Перспективним напрямом дослідження порушеної проблеми визначено дослідження шляхів формування мовної особистості школярів засобами інноваційних освітніх технологій.

Ключові слова: мовна особистість, заклади загальної середньої освіти, український фольклор, мовленнєві уміння і навички, уроки української мови.

Процеси реформування вітчизняної системи загальної середньої освіти на сучасному етапі розвитку педагогічної думки передбачають виховання всебічно розвиненої особистості, національно свідомої, з високими моральними якостями. Відповідно, пріоритетними завданнями в цій галузі виступають: підготовка учнів з активною життєвою позицією, переосмислення традиційної системи навчання української мови у відповідності до запитів суспільства, зміна стратегічних напрямів її розвитку з урахуванням особистісно орієнтованого вектору навчання.

Одним із пріоритетних завдань сучасної освіти в Україні визнано формування мовної особистості школярів на уроках української мови.

Результати аналізу порушеної проблеми в науковій літературі засвідчили, що мовленнєвий розвиток здобувачів освіти посідає одне із провідних місць у педагогії, психології, філософії, лінгвістиці. Особистість у цих науках розглядається як багатогранне багатовимірне поняття. В залежності від того, які завдання вони ставлять перед собою, визначаються якісні характеристики означеного поняття, пропонуються його різні глумачення.

Проблема формування мовної особистості здобувачів освіти була предметом вивчення значної кількості досліджень зарубіжних та вітчизняних учених. Її вивчали В. Горняний, В. Горпинич, Н. Грипас, С. Караман, І. Ковалик, В. Мельничайко, І. Олійник, М. Пентиліук, М. Плющ та ін. Філософсько-педагогічним аспектам порушеної проблеми присвячені наукові розвідки класиків вітчизняної педагогічної науки: Г. Сковороди, О. Духновича, К. Ушинського, І. Франка, С. Русової, В. Сухомлинського та ін. Зазначені науковці

пропонували різні теоретико-методологічні підходи до формування мовленнєвих умінь особистості в процесі міжлюдської комунікації. Ними розглядалися різні чинники, що впливають на сприймання одиниць мовлення, серед яких – емоційний компонент, індивідуальні когнітивні особливості учасників комунікації тощо. Проте об'єднувальним фактором різноманітних позицій було твердження про те, що на формування та розвиток мовної особистості впливає суспільно-соціальне, територіальне середовище, традиції виховання в національній культурі.

Вітчизняні вчені у своїх наукових доробках наголошували на особливому дидактичному й виховному значенні творів усної народної творчості для навчання і виховання учнів основної школи. Вони зазначають, що їхній зміст віддзеркалює взаємостосунки людей, їхні прагнення, особливості побутової та духовної культури. На їхнє переконання, вони є не лише формою художнього мислення, а й потужним засобом впливу на свідомість людини [2; 3; 5: 8].

Мета статті полягає в теоретичному аналізі процесу формування мовної особистості здобувачів освіти основної школи засобами українського фольклору та окресленні можливостей його використання на уроках української мови.

Визначальною рисою сучасного процесу реформування національної освіти є спрямування на всебічний розвиток особистості. Концептуальними засадами оновлення змісту середньої ланки освіти визначено «збереження цінностей дитинства, необхідність гуманізації навчання, особистісного підходу, розвитку здібностей учнів, створення навчального предметного середовища, що в сукупності забезпечують психологічний комфорт і сприяють вияву творчості дітей» [7, с. 8].

Значне місце в цьому процесі належить проблемі формування мовної особистості здобувачів освіти.

Результати аналізу психолого-педагогічної літератури засвідчили, що вченими визначено якісні характеристики означеного феномена, виокремлено його компоненти, запропоновано шляхи формування та розвитку мовленнєвих умінь та навичок здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти.

Погоджуємося з думкою О. Кулик про те, що в процесі мовленнєвого розвитку учнів перш за все доцільно враховувати теоретичні положення психології, дидактики, лінгвістики й методики, у результаті чого має бути сформована активна, діяльна, творча особистість, яка вмє аналізувати, пізнавати та вдосконалюватися [6, с. 309]. На думку М. Пентиліук, важлива роль у цьому процесі має належати школі, яка «має забезпечити формування людини, яка вільно й легко висловлюється з різноманітних питань, виявляє високий рівень культури спілкування, дбає про якість свого мовлення та його вдосконалення» [9, с. 80].

Як зазначають Н. Бородин, С. Каленюк, у змісті мовної особистості традиційно виділяють такі компоненти: 1) ціннісний компонент змісту виховання, що представляє систему цінностей або життєвих смислів; 2) культурологічний компонент, який визначає рівень засвоєння культури як ефективного засобу підвищення інтересу до мови; 3) персональний компонент, що ідентифікує те індивідуальне, глибинне, що є в кожній особистості [1, с. 80].

У свою чергу, Н. Дика розглядає мовну особистість як надскладну систему, діяльність якої залежить від багатьох чинників і факторів, що впливають на її функціонування. У цьому аспекті важливим, на її переконання, є врахування провідних лінгводидактичних особливостей процесу розвитку мовної особистості, орієнтування на комплексний розвиток усіх її складових компетентностей, ефективний підбір оптимальних форм, методів та прийомів, які сприятимуть формуванню означеного поняття [4, с. 32].

Важливою в даному контексті, на нашу думку, є позиція З. Шевчук, яка стверджує, що мовній особистості як феномену властива поліфункціональність, що ґрунтується на засадах сучасної лінгвістики, а саме: мовна особистість являє собою системне утворення, складниками якого виступають якісні характеристики особистості (емоційність, ментальність, комунікативність тощо) [10].

Особливий вплив на мовленнєвий розвиток здобувачів освіти, за твердженням науковців і практиків, спричиняє вивчення творів усної народної творчості на уроках української мови.

Аналіз наукової літератури та практичної діяльності учителів ЗЗСО засвідчує, що у процесі формування національної свідомості учнів засобами українського фольклору забезпечується розвиток в особистості духовної суті, забезпечується належне сприйняття ідеалів і ціннісних орієнтацій народу, що і складає основу виховання школярів основної школи.

Українські та зарубіжні науковці розглядають фольклор як функціональний комунікативний феномен національної культури, який втілює народну модель сприйняття мовної картини світу. Це основне джерело народного професійного мистецтва з властивою йому варіативністю, анонімністю, імпровізацією. Вони стверджують, що слов'янський фольклористичний дискурс в останні десятиліття ґрунтується на основі таких підходів до вивчення усної народної творчості: *контекстний* (дослідження фольклору з урахуванням історичних процесів, обрядовості, міфології, різних видів мистецтв, психології, літератури, етнографії); *комунікативний* (розгляд фольклору як вираження соціально-культурної самоідентифікації народу, як комунікативний спосіб передачі цінностей за допомогою словесних текстів); *функціональний* (вивчення фольклору як функціонального культурного явища, що є художньо-естетичним вираженням національних цінностей народу); *антропологічний* (фольклор досліджується в аспекті культурної антропології у контексті проблем мовного стереотипу, гендерних питань) [8].

Відомо, що український фольклор як історична основа художньої культури має багатомісячну історію й відображає вічні духовні народні цінності, зберігаючи кращі риси його менталітету. У цьому контексті доцільною, на наше переконання, є думка М. Пентилюк про те, що культурно-історична традиція народу завжди була духовною основою української освіти. Вчена зазначає, що усна народна творчість – це важливий складник духовної культури суспільства, відповідно, доцільно ввести його вивчення в освітній процес сучасної школи з метою формування толерантної, високоінтелектуальної, морально стійкої, культурної, патріотично налаштованої особистості [9].

Вивчення українського фольклору посідає значне місце на уроках української мови в середній школі. В основу його опрацювання покладено науково-методичні засади сучасної фольклористики, яка, за твердженням М. Вовк, розвивається як інтердисциплінарна наука: «традиційні та інноваційні напрями фольклористики ґрунтуються на суміжних зв'язках з літературознавством, психологією, лінгвістикою, історією, культурологією, театрознавством, педагогікою, що підтверджує історико-педагогічна ретроспектива її розвитку» [3].

Використання творів усної народної творчості на уроках української мови засвідчує, що через фольклор діти не лише опановують рідну мову, а й освоюють її красу, при цьому залучаються до культури свого народу.

Усні народні твори розглядаються науковцями як носії конкретної інформації, які в образній формі розкривають народні знання про оточуючу дійсність, демонструючи її емоційну оцінку й еталони поведінки.

Як зазначає Л. Мафтин, класики української педагогіки – О. Духнович, К. Ушинський, В. Сухомлинський – у своїх творах акцентували увагу на тому, що народні прислів'я, мов у дзеркалі, відтворюють всі сторони народного життя. Вони вважали їх своєрідною інформативною дидактикою, програмою навчання й виховання дітей [8].

Натомість О. Вернигора вважає, що реалізація педагогічних функцій творів українського фольклору на уроках української мови розкривається через багатоваріативність їхнього вивчення учнями, використання в системі позаурочних виховних заходів. Зразки усної народної творчості, такі, до прикладу, як народні паремії, через свою жанрову специфіку та змістове наповнення значною мірою впливають на емоційно-чуттєву й розумову сферу школярів, розвивають їхні ціннісні орієнтири, формують творчі здібності та асоціативне мислення. Їхнє використання сприяє активізації дидактичного процесу, закріпленню особистісно значущого сенсу освітньої діяльності [2].

Серед ефективних методів, що сприяють формуванню мовної особистості учнів, Ж. Колоїз виділяє такі: спостереження за функціонуванням національно орієнтованих одиниць мовлення, пояснення доцільності їхнього уживання; проведення діалогу з дотриманням правил мовленнєвого етикету; створення монологічних висловлювань, що мають національно-культурне спрямування; добір засобів передачі інформації у відповідності до ситуацій спілкування; бесіди українознавчого змісту; редагування власних й чужих висловлювань, збагачення їхнього змісту національно орієнтованими одиницями мовлення [5].

Мовленнєві уміння і навички, сформовані на основі опрацювання національно-культурних текстів, у свою чергу, виступають підґрунтям для створення школярами власних текстів національно-культурного спрямування та їхнього вживання у ситуаціях повсякденного життя.

Як вважає М. Пентилюк, на граматичному рівні вивчення мови доцільно здійснювати етнолінгвістичний аналіз, відповідно, на уроках з морфології та синтаксису важливо пропонувати дітям для виконання відповідні вправи. Вчена зазначає, що увагу учнів слід звертати на традиційне вживання займенників пошанної множини, специфічність кличного і давального відмінків, використання дієслівних форм на -но, -то; паремійних висловлювань національного характеру тощо. Аналіз тексту етнолінгвістичного характеру має бути орієнтованим на спрямування уваги школярів на виокремлення тропів, зокрема таких як народнопоетичні метафори (козак тужить, серце плаче.), порівняння (голодний, як собака, дівчина як калина), епітети (буйний вітер, чисте поле, чорні брови). Ці мовні одиниці відображають національний спосіб мислення представників народу, демонструють різносторонні можливості українського образного слова [9].

Висновки. Проведене дослідження дозволило зробити висновок про те, що формування мовної особистості учнів, їхній загальний культурний рівень, вихованість, інтелектуальний розвиток багато в чому залежать від свідомого систематичного опрацювання на уроках української мови творів усної народної творчості. Ефективність цього процесу залежить від раціонального впровадження в освітній процес закладів освіти принципів систематичності, науковості та етнізації на основі аксіологічного і синергетичного підходів до формування спеціальних та загальнонавчальних умінь та навичок учнів.

Переконані, що етнізація освітнього процесу в закладах освіти є необхідним засобом навчання української мови, адже дозволяє повною мірою реалізовувати змістові лінії чинних програм та сприяє розвитку мовної особистості школярів, виробленню у них рис специфічної мовленнєвої україномовної особистості.

Під час мовленнєвого розвитку учнів основної школи засобами українського фольклору доцільно враховувати: 1) вікові особливості учнів основної школи; 2) рівень їхнього когнітивного розвитку; 3) дотримання умов засвоєння учнями матеріалу в єдності змісту й значення; 4) передбачення учнями послідовності логічних дій; 5) освітні інтереси школярів.

Перспективи подальших наукових досліджень порушеної проблеми, на нашу думку, полягають у вивченні психолого-педагогічних засад формування мовної особистості учнів на уроках української мови засобами інноваційних навчальних технологій.

Використана література:

1. Бородіна Н., Каленюк С. Формування мовної особистості учнів як провідне завдання мовної освіти. *Studia methodologica*, 41. 2015. С. 79-85.
2. Вернигора О. Специфіка вивчення усної народної творчості учнями основної школи. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2015. № 12. С. 24-32.
3. Вовк М. Етико-естетичний потенціал української фольклористики. Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент: зб. наук. пр. Вип. 11. Київ: Вид-во ТОВ «Тонар», 2016. С. 63-81.
4. Дика Н. Реалізація концепту мовної особистості у сучасній лінгводидактиці. *Педагогічний процес: теорія і практика* (серія: педагогіка) № 2 (53), 2016. С. 32-36
5. Колоїз Ж. В. Українська пареміологія: навч. посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Кривий Ріг: КПП ДВНЗ «КНУ». 2014. 349 с.
6. Кулик О. Д. Психологічні передумови мовленнєвого розвитку учнів 5-9 класів у процесі засвоєння знань з морфеміки і словотвору. *Молодий вчений*. № 12 (15) грудень, 2014 р. С. 309- 311.
7. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
8. Мафтин Л., Предик А., Шевчук К. Педагогічний потенціал українських народних паремій. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2019, № 10 (94). С. 160-172.
9. Пентиліук М. І. Мовна особистість учня в перспективі мовленнєвого спілкування. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики: збірник статей. Київ : Ленвіт, 2011. 256 с.
10. Шевчук З. С. Проблема мовної особистості в сучасному мовознавстві. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 10. Проблеми граматики і лексикології української мови: Збірник наукових праць. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. В. 12. С. 238-240.

References:

1. Borodina N., Kaleniuk S. Formuvannia movnoi osobystosti uchniv yak providne zavdannia movnoi osvity [Forming school students' language personality as the leading task of language education]. *Studia methodologica*, 41. 2015. S. 79-85. [in Ukrainian]
2. Vernyhora O. Spetsyfyka vuvchennia usnoi narodnoi tvorchosti uchniamy osnovnoi shkoly [The specifics of studying oral folk art by students of the secondary school]. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia*. 2015. № 12. S. 24-32. [in Ukrainian]
3. Vovk M. Etyko-estetychnyi potentsial ukrainskoi folklorystyky [Ethical and aesthetic potential of Ukrainian folklore studies]. *Mystetska osvita: zmist, tekhnolohii, menezhment: zb. nauk. pr. Vyp. 11*. Kyiv: Vyd-vo TOV «Tonar», 2016. S. 63-81. [in Ukrainian]
4. Dyka N. Realizatsiia kontseptu movnoi osobystosti u suchasni linhvodydaktytsi [Implementation of the concept of language personality in modern linguodidactics]. *Pedahohichnyi protses: teoriia i praktyka (seriia: pedahohika) № 2 (53)*, 2016. S. 32-36. [in Ukrainian]
5. Koloiz Zh. V. Ukrainska paremiolohiia: navch. posibnyk dlia studentiv filolohichnykh spetsialnostei vyshchyykh navchalnykh zakladiv [Ukrainian paremiology: a study guide for students of philological specialties of higher educational institutions]. *Kryvyi Rih: KPI DVNZ «KNU»*. 2014. 349 s. [in Ukrainian]
6. Kulyk O. D. Psykholohichni peredumovy movlennievoho rozvytku uchniv 5-9 klasiv u protsesi zasvoiennia znan z morfemiky i slovotvoru [Psychological prerequisites of the speech development of 5th-9th grade school students in the process of acquiring knowledge in morphemics and word formation]. *Molodyi vchenyi*. № 12 (15) hruden, 2014 r. S. 309-311. [in Ukrainian]
7. Nova ukrainska shkola: poradnyk dlia vchytelia [New Ukrainian school: a teacher's guide]/ *Pid zah. red. Bibik N. M.* Kyiv: TOV «Vydavnychiy dim «Pleiady», 2017. 206 s. [in Ukrainian]
8. Maftyn L., Predyk A., Shevchuk K. Pedahohichnyi potentsial ukrainskykh narodnykh paremii [Pedagogical potential of Ukrainian national paremiias]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*, 2019, № 10 (94) S. 160-172. [in Ukrainian]
9. Pentyliuk M. I. Movna osobystist uchnia v perspektsii movlennievoho spilkuvannia [Language personality of the student in prospecting of speech communication]. *Aktualni problemy suchasnoi linhvodydaktyky: zbirnyk statei*. Kyiv : Lenvit, 2011. 256 s. [in Ukrainian]
10. Shevchuk Z. S. Problema movnoi osobystosti v suchasnomu movoznavstvi [The problem of language personality in modern linguistics]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii 10. Problemy hramatyky i leksykolohii ukrainskoi movy: Zbirnyk naukovykh prats*. Kyiv: NPU imeni M. P. Drahomanova, 2015. V. 12. S. 238-240. [in Ukrainian]

Vorobets O. Forming secondary school students' language personality by means of Ukrainian folklore

The article presents analysis of the problem of forming secondary school students' language personality by means of Ukrainian folklore. The positions of domestic and foreign scientists concerning the peculiarities of the formation of schoolchildren's speech abilities and skills are analyzed. The essence and qualitative characteristics of the definition of «language personality» are determined, the ways of its formation in the educational process of institutions of general secondary education are outlined. On the basis of the analysis of scientific sources, the components of the language personality are distinguished: valuable, cultural and personal. It is noted that Ukrainian folklore is an effective means of speech development of school students in Ukrainian language lessons. The discussion of Ukrainian and foreign scientists on the peculiarities of studying works of oral folk art with students of secondary educational institutions is presented. It is stated that they consider folklore as a functional communicative phenomenon of the national Ukrainian culture, which embodies the folk model of perception of the language picture of the world.

The methods and techniques of forming schoolchildren's language personality in Ukrainian language lessons are proposed. Among them are: observation of units of live broadcasting, its reproduction by schoolchildren, explanation, organization of dialogue, creation of monologue statements, selection of means of information transmission, dictionary work, conversations of Ukrainian studies content.

Particular attention is paid to the formation of school students' argumentation skills and abilities to prove personal opinion, express a civic position, edit their own and other people's statements, enrich its content with nationally oriented speech

units. It is concluded that forming school students' language personality, their intellectual development largely depend on the systematic study of works of Ukrainian folklore in the Ukrainian language lessons. The perspective direction of the research of the raised problem is the study of the ways of forming schoolchildren's language personality by means of innovative educational technologies.

Key words: language personality, institutions of general secondary education, Ukrainian folklore, speech skills and abilities, Ukrainian language lessons.

UDC 378,147; 811

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.89.07>

Havrylenko K., Meleshko I.

MODERN TEACHING AIDS AND TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGES TEACHING

The educational process of modern universities nowadays depends on computer technologies, which possess a large educational potential for professional studying and foreign language learning in particular. A brief overview of some modern Internet technologies is given in the paper as well as their implementation in foreign language teaching is considered. Based on the scientific studies of the theory of professional education the paper specifies the relevance of effective foreign language training and the development of professional language competencies. Modern teaching aids and technologies significantly change the functions of the teacher from mentoring to assisting and supporting interactive learning.

Foreign language acquisition is closely connected with the student's ability to develop critical thinking, which stages are referred to in the paper. Active learning depends on the development of critical thinking and motivation. Computer-assisted education including interactive tasks, exercises, games, or quests in foreign language teaching is one of the ways to support active learning. Distance learning demonstrates that educational goals are highly dependent on students' needs as consumers of educational services.

The Internet technologies in teaching foreign languages, discussed in the work, include learning platforms, messengers, and topic-based resources. These electronic means of education help to develop students' studying and self-studying abilities, and increase their motivation. Computer technologies support live and textual communication. Such types of foreign language communication as chats, blogs, emails, messengers, wikis, and mailing lists are described in the paper.

The paper underlines the main requirements for professional language learners, which would support him in further career development. The computer-mediated and traditional methods of foreign language teaching should assist in creating favorable learning conditions, developing language skills, and motivating the students to study a professional foreign language.

Key words: blog, chat, computer-assisted technologies, distance education, educational platform, mailing list, messenger, teaching aids, wiki

(статтю подано мовою оригіналу)

Teaching a foreign language aims at the development of intercultural communication and a positive attitude towards the country and people of the studied language. It requires knowledge of a foreign language for the general interaction between specialists in their professional field. Language is an intermediary, which assists in social concepts creation, and exchange of cultural, social, political, and economic ideas. Information technologies in education provide the teaching with electronic devices and resources. The main trend in the development of electronic technologies in teaching foreign languages is the integration of a computer, mobile phone, and the Internet into a single information and communication environment.

The development of the Internet possibilities at the beginning of the twenty-first century should be characterized by the active implementation of various social services: online communities, blogs, wiki encyclopedias, and podcasts [2]. In combination with information and reference resources, online translators, and computer tests, the Internet has become an indispensable educational resource and hence, an important part of classroom and distance teaching.

Recently, in the practice and theory of professional education, special attention has been paid to language as a tool for intercultural communication (J. Jackson, F. Helm, C. Roberts, S. Thorne, H. Wolf, and others). Modern socio-economic processes increase the relevance of effective foreign language training and the development of professional language competence. According to I. Bardus, a feature of a foreign language as an academic discipline is that a foreign language is the goal and means of learning. Students first learn various types of speech activities as the goals of learning and then use them as learning tools [1].

S. Ghory distinguishes various types of Internet communicative samples (text, graphic, audiovisual materials) and resources (online encyclopedias, electronic libraries, virtual tours of famous museums and galleries, online media, etc.) [5]. In the opinion of T. Kumar, the use of various functional types of Internet resources in the educational process will allow students to develop the ability to work with various types of Internet sources to extract the necessary information and significantly enrich their language and cultural practice [6].